Mootorsõiduki parkimine – mida tohib teha ja mida mitte?

Parkimine on sõiduki ettekavatsetud seismajätmine kauemaks, kui seda on vaja sõitjate peale- või mahaminekuks või veose laadimiseks.

Alltoodud kommenteeritud väljaandes on toodud punastes kastides valed tegevused, mille tulemuseks on mittesooritatud tulemus.
Rohelistes kastides on toodud lubatud tegevused.
Kollastes kastides on olukorrad, mida eksamineerija hindab märkustega arvestatuks.

Tähelepanu! Pildid ja selgitused ei ole ammendavad ning liiklemisel võivad ilmneda olukorrad, mida siin ei ole kajastatud!

Sõidueksamil hinnatakse harjutusi kui sõiduki käsitsemise osakust. Eksamineerimise määruse nr 50 lisas 3 on kirjas, et parkimist võib kontrollida kahte moodi. „Parkimine manöövriga“ on kohustuslik ning „Parkimine rööpselt“ on valikharjutus.

„**Parkimine manöövriga**“ puhul on harjutuse sisuks:
auto parkimine pöördega vasakule või paremale parkimiskohale. Sõidu suuna võib määrata eksamineerija. Auto paiknemist võib korrigeerida selliselt, et on aru saada juhi kavatsusest valitud parkimiskohta kasutada. Eksami mittesooritamise aluseks on harjutuse puhul:

- auto ei paikne manöövri lõppedes liiklusseadusest tulenevate nõuete kohaselt;
- auto parkimine parkimiskohta tähistaval teekattemärgisel;
- auto vale parkimine.

Seejuures tuleb olla tähelepanelik, sest paralleelselt hinnatakse ka üldisi liiklemise oskusi. Näiteks ei tohi ära unustada, et parklas on üldjuhul kahesuunaline liiklus või kui on ühesuunaline liiklemine, siis tuleb ka vastavalt olukorrale liigelda jms.

„**Parkimine rööpselt**“ puhul on harjutuse sisuks:
parkida auto rööpselt ja nõuetekohaselt ning seejärel sõita parkimiskohalt välja. Parkimiskoht võib olla tähistatud teekattemärgisega või olla tähistamata. Sõidu suuna võib määrata eksamineerija aga ei pea määrama. Sõidu suuna alla on mõeldud seda, et manöövrit alustatakse kas liikudes parkimiskohale edaspidi või tagurpidi liikudes.

Eksami mittesooritamise aluseks olevad vead on:

- auto ei paikne manöövri lõppedes liiklusseadusest tulenevate nõuete kohaselt;
- auto parkimine parkimiskohta tähistaval teekattemärgisel;
- auto parkimine sõiduteed tähistavale äärele*;
- auto vale parkimine (näiteks teise auto blokeerimine, autost ei ole võimalik väljuda).

Harjutuste tegemisel tuleb olla tähelepanelik, sest paralleelselt hinnatakse ka üldisi liiklemise oskusi. Näiteks tuleb tagada teeandmisekohustuse täitmine jms.
Harjutuste aega hakatakse arvestama, kui eksamineeritav on öelnud, et ta on valmis alustama. Hinnanguid hakkab eksamineerija andma, siis kui eksamineeritav on öelnud, et ta on harjutuse lõpetanud! Kui harjutuste tegemise jaoks mõeldud aeg saab läbi, siis loetakse eksam mittesooritatuks ja eksamineerijal puudub kaalutlusõigus.
Harjutuse käigus on eksamineeritaval on õigus reguleerida peegleid, käia väljas vaatlemas, korrigeerida sõiduki asendit nii, et oleks aru saada soov jätkata valitud koha kasutamist. Juhul kui selgub mingi asjaolu, mis raskendab või takistab valitud parkimise koha kasutamist, siis võib eksamineeritav oma tegevust põhjendades valida ka muu koha.
Hinnangute andmisel eksamineerija arvestab tervikut. Tervik aga koosneb detailidest. Juht peab oma tegevusest ja selle tagajärgedest olema igal ajahetkel teadlik ning olema ka võimeline vajadusel selgitama oma tegevuse või tegevusetuse motiive.

Liiklusseadus:
https://www.riigiteataja.ee/akt/115032019009?leiaKehtiv
Liiklusseaduse § 20 on toodud sõiduki peatamine ja parkimine.
Liiklusseaduse § 21. Sõiduki peatamis- ja parkimiskeeld.
Eksamineerimise määrus nr 50:
https://www.riigiteataja.ee/akt/114112017007?leiaKehtiv
Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele määrus:
https://www.riigiteataja.ee/akt/102082019007?leiaKehtiv
Märgise 911 „Ühekordne pidevjoon" tähendused seoses parkimise ja peatumisega on järgmised:

- tähistab parkimiskohti. Märgist tohib ületada manööverdamisel. Parkimiskoha otsas olevat märgist tohib ületada ka parkimiskohale sõites ja sealt ära sõites;
- tähistab sõidutee äärt. Märgist tohib ületada mõlemalt poolt.

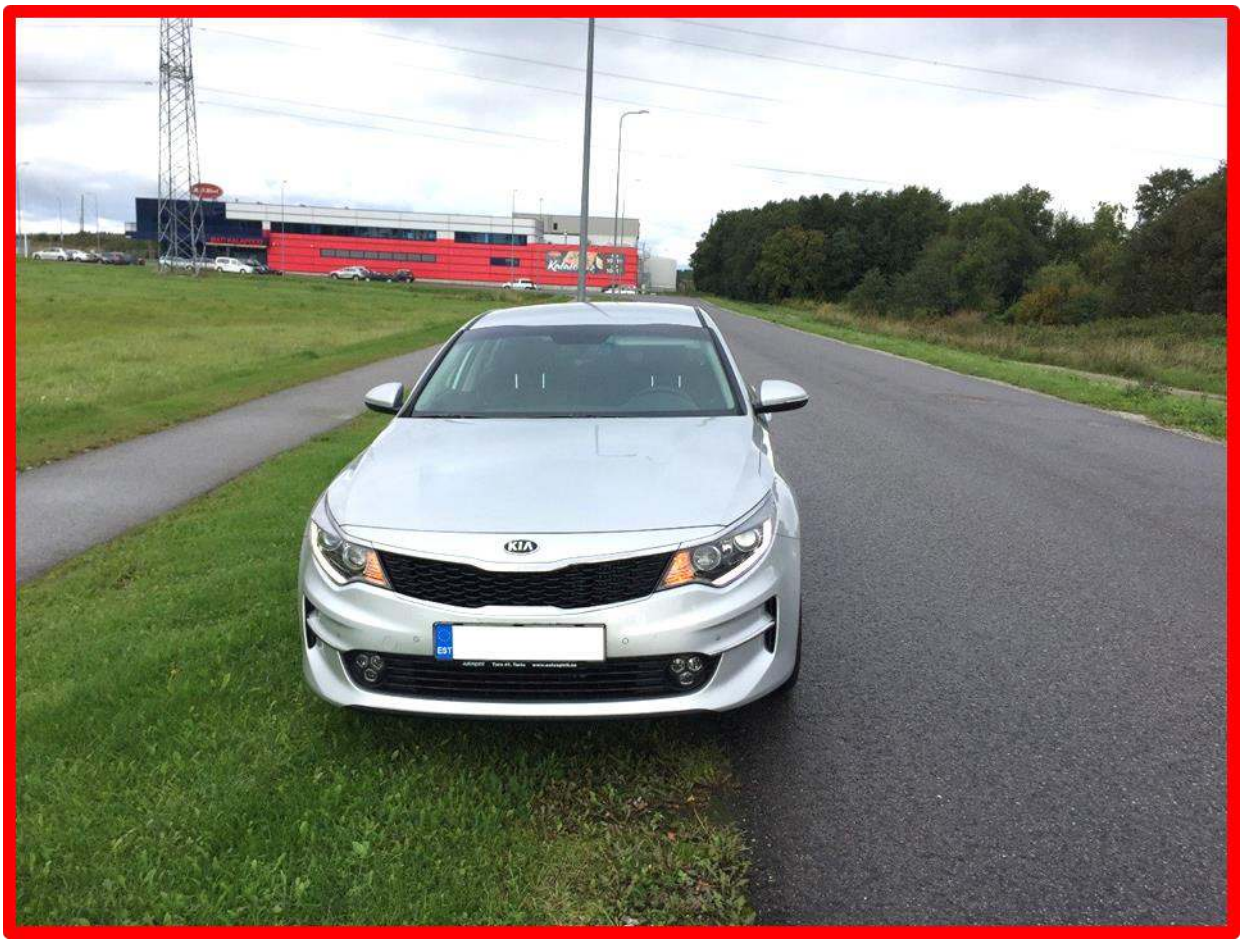
Pildid parkimistest ning nendele hinnangu andmisest

Sellises olukorras on oluline äärekivi mitte ületada. Pildil toodud kohas on parkimiskoha piiriks nii jooned kui ka äärekivi. Kuid sõiduki rehv on joone peal seega ulatub peegel üle joone või paiknemine raskendab oluliselt kõrval oleva parkimiskoha kasutamist (ka peegel on auto osa).

Haljasalal ei tohi peatuda ega parkida. Mittearvestatud.

Sõidueksami tegevuste käigus ei tohi sõita haljasalale, ka osaliselt mitte.

Vastu äärekivi tohib sõita kontrollitult ja ettevaatlikult ning tuleb arvestada äärekivi kõrgusega. Igasugune oht sõidukile lõpetab eksami. Juhul kui pildil olevas olukorras hinnati äärekivi kõrgust, sõideti vastu äärekivi kontrollitult ning parandati sõiduki paiknemist nii, et sõiduk oleks ainult parkimiskohal – siis saab lugeda harjutuse sooritatuks. Kui jäetakse sõiduk nii nagu see pildil paikneb, siis on harjutus mittesooritatud.

Rööpselt parkimise puhul arvestama, et auto ei oleks sõidutee äärest kaugemal kui 0,2 m. Eksamineerija arvestab seda kaugust hinnanguliselt ning ennekõike võtab arvesse juhi oskusi manööverdamisel. Kui liikluskorraldusvahendid lubavad, siis võib olla ka olukordi, kus 0,2 m ei pea paika.

Parkimiskoha piiriks on nii jooned, kui ka äärekivid, mida autoga ületada ei tohi. Vajadusel tuleb sõiduki paiknemist korrigeerida. Asulas tohib alla kuue meetri pikkuse A- ja haagiseta B-kategooria ning haagiseta D1-alamkategooria mootorsõiduki peatada või parkida ka kõnniteeäärses parklas liikluskorraldusvahendiga määratud korra kohaselt. Seega tuleb jälgida parkimiskoha valikul liikluskorraldust. Selline parkimine ei ole lubatud, kuna on ohtlikult lähedal sõiduteele ning ebamõistlikult kaugel parkimiskoha parempoolsest äärest.

Sõiduk on umbes 0,2 meetrit ning parkimiskoha piires. Arvestatud.

Asulavälisel teel tuleb parkimisel jääda võimalikult paremale. Seejuures tuleb arvestada, et teepeenralt ei sõidetaks haljasalale. Praegune peatumine või parkimine täidab oma peamist eesmärki hoiduda paremale, kuid seejuures pole arvestatud väga hästi haljasalaga, seega on arvestatud märkustega.

Aeglustus-, kiirendusradadel, sildade all või peal ei ole parkimine üldjuhul lubatud. Mittearvestatud.

1

Parkimise koha piiriks on ka äärekivi ning seda ületada ei tohi. Mittearvestatud. Juht peab korrigeerima paiknemist, et tekiks võimalus hinnata parkimine arvestatuks.

Parkimise koha piiriks on ka äärekivi ning seda ületada ei tohi. Mittearvestatud.

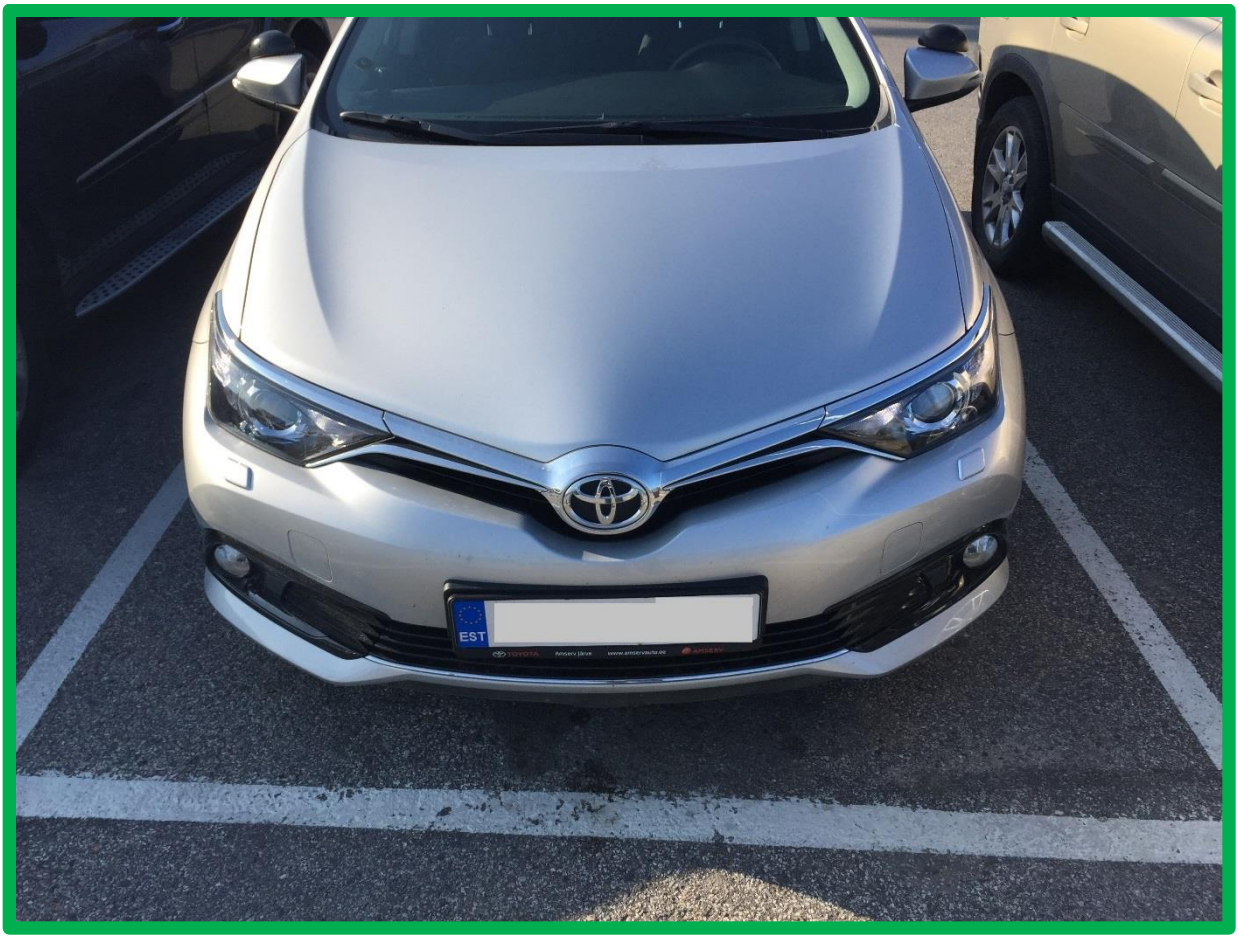
Juht peab korrigeerima paiknemist, et tekiks võimalus hinnata parkimine arvestatuks.

Parkimiskoha piiriks on jooned. Joont ületada ei tohi. Kui sõiduk on joone kohal, siis peab juht sõiduki paiknemist korrigeerima.

Praeguses vaates on parkimine korrektne, kuid enne lõplikku kinnitust tuleb vaadata, et auto tagumine osa ei ulatuks parkimiskohalt välja.

Sõiduk on optimaalsel kaugusel joontest ning saab öelda, et sõiduk on korrektselt pargitud.

Selliselt paiknemine on arvestatud märkustega, sest äärekivi on parkimiskoha piiriks. Selle kohale sõitmisel võib-olla oht sõiduki kahjustamiseks. Arvestada tuleb, et äärekivi ei tohi ületada.

Äärekivi ületamine on lubatud, kuid peale seda tuleb sõiduki paiknemist korrigeerida. Kui ei korrigeeri ning ei paiguta sõidukit parkimiskohale, siis on harjutus mittesooritatud. Äärekivi ületamisel on alati võimalik oht kahjustada sõidukit.

Äärekivi peale sõitmine on juba selgelt sõidukit (rehvi) kahjustav tegevus ning hinnatav üldpädevuste puudulikkuse tõttu mittesooritatud tulemusega. Samuti on oht, et sõiduk saab kahjustada.

Sellise olukorra pärast on kontrollimatult vastu ja pihta sõitmine hinnatav mittesooritatud tulemusega, sest see kahjustab sõidukit. Miks on siit aru saada, et tegemist on ettevaatamatu tegevusega, sest sellis olukorra tekkimiseks peab olema sõidukil võrdlemisi suur hoog.

Haljasalale ei tohi sõita. Juhul kui sõiduk pargitakse haljasalale on harjutus mittesooritatud. Haljasalale sõitmist või peatumist võtab eksamineerija arvesse üldise hinnangu andmisel.

Haljasalale ei tohi sõita. Juhul kui sõiduk pargitakse haljasalale, siis on harjutus mittesooritatud. Haljasalale sõitmist või peatumist võtab eksamineerija arvesse üldise hinnangu andmisel.

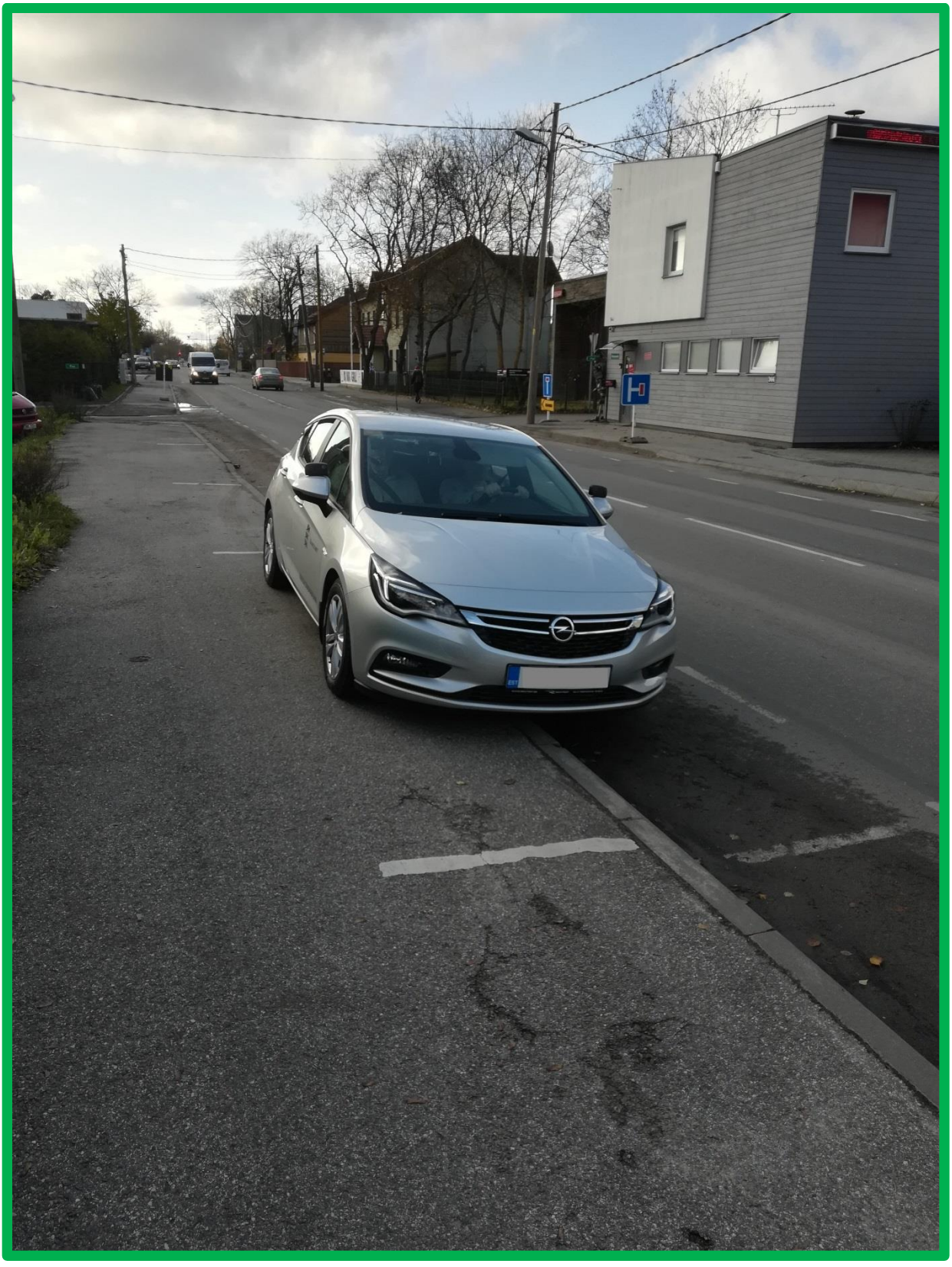
Haljasalale ei tohi sõita. Juhul kui sõiduk pargitakse haljasalale on harjutus mittesooritatud. Haljasalale sõitmist või peatumist võtab eksamineerija arvesse üldise hinnangu andmisel.

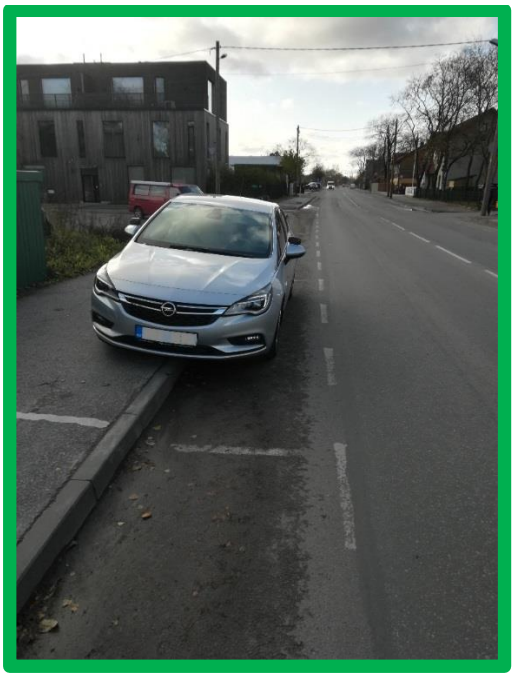
Kui on teepeenar, siis võib seda kasutada aga ei tohi minna haljasalale ega sõidukite liiklemise tagajärjel kujunenud osale, mis on isetekkeline. Sõidukiga ei tohi sõita haljasalale või sellel sõidukite liiklemise tagajärjel kujunenud pinnasteele või väljaspool teed kohtades, mis ei ole ette nähtud mootorsõidukite liikluseks ilma maaomaniku või -valdaja loata. Arvestatud.

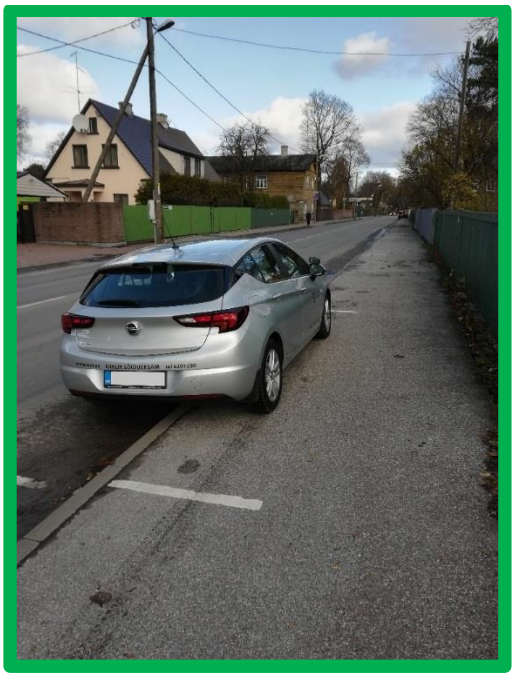

Peale parkimise lõppu peab olema võimalik autosse siseneda ja sealt väljuda. Samuti peab see olema võimalik teistel liiklejatel. Mittearvestatud.

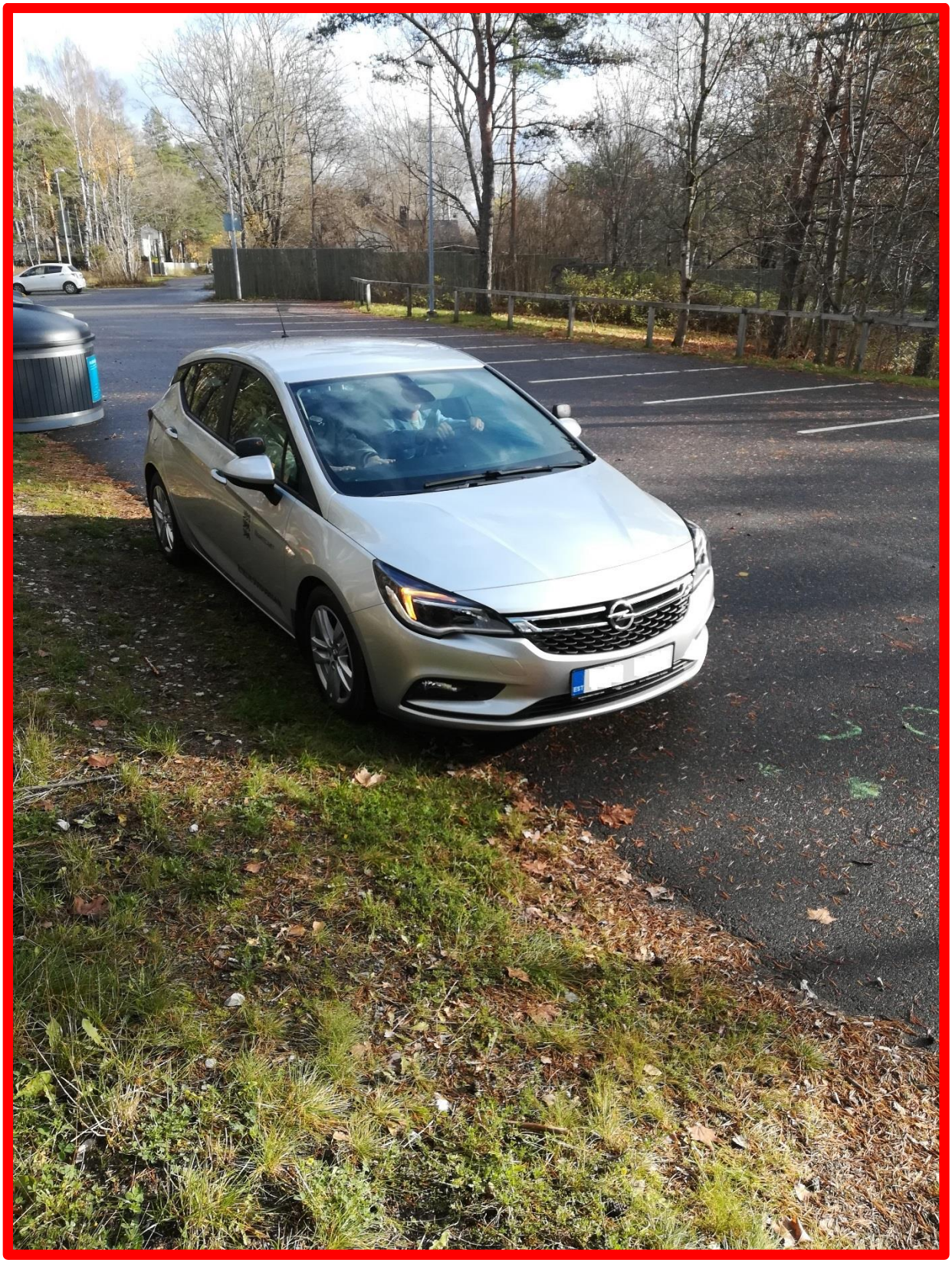
Jalakäijatele on nõuetekohaselt ruumi. Enne lõplikku otsustamist tuleb vaadelda sõiduki paiknemist igast küljest. Kui sõiduk on joontest ning mõttelisest osast moodustunud kastid, siis on harjutus arvestatud.

Parkimine on mittearvestatud. Parkida ei tohi kohtadele, mis on määratud eesmärgiga.

Haljasalale ei tohi parkida. Mittearvestatud.

Haljasalale ei tohi parkida. Mittearvestatud.

Mittearvestatud, sest sõiduk on vale pidi pargitud.

Parkimine on mittearvestatud, sest blokeeritakse kõnnitee ning kaugus sõidutee äärest on ebakorrektne.

Praeguses vaates on parkimine korrektne, kuid enne lõpliku kinnitust tuleb vaadata, et auto tagumine osa ei ulatuks parkimiskohalt välja. Hetkel põlevad autol kaugtuled - juht peab olema kogu eksami vältel tähelepanelik, et ei kasutatakse valesid tulesid.

Praeguses vaates on parkimine korrektne, kuid enne lõpliku kinnitust tuleb vaadata, et auto tagumine osa ei ulatuks parkimiskohalt välja.

Parkida ei tohi seal, kus ei tohi peatuda – mittearvestatud.

Sõiduk ei tohi paikneda haljas ala kus seda ei luba liikluskorralduse vahendid. Mittearvestatud.

Sõiduk ei tohi paikneda haljasalal ning kus seda ei luba liikluskorralduse vahendid. Samuti ei tohi parkida joone peal. Joone peale minnes on raskendatud teiste parkimiskohtade kasutamine. Mittearvestatud.

Hea oleks, kui sõiduk oleks võimalikult parkimiskoha keskel, kuid kindlasti ei tohi olla sõiduk joone peale või seda ületada, sest see mõjutab juba teiste parkimiskohtade kasutamist. Mittearvestatud.

Parkimisel tuleb arvestada ka mõttelise parkimiskoha piiriga, sest vastasel juhul ei ole sõiduk parkimiskohal. Seeläbi takistab sõiduki paiknemine teiste liiklejate tegevust parklas. Mittearvestatud.

Sõiduk on õigel kaugusel sõidutee äärest ning see on kooskõlas liikluskorralduse vahenditega.

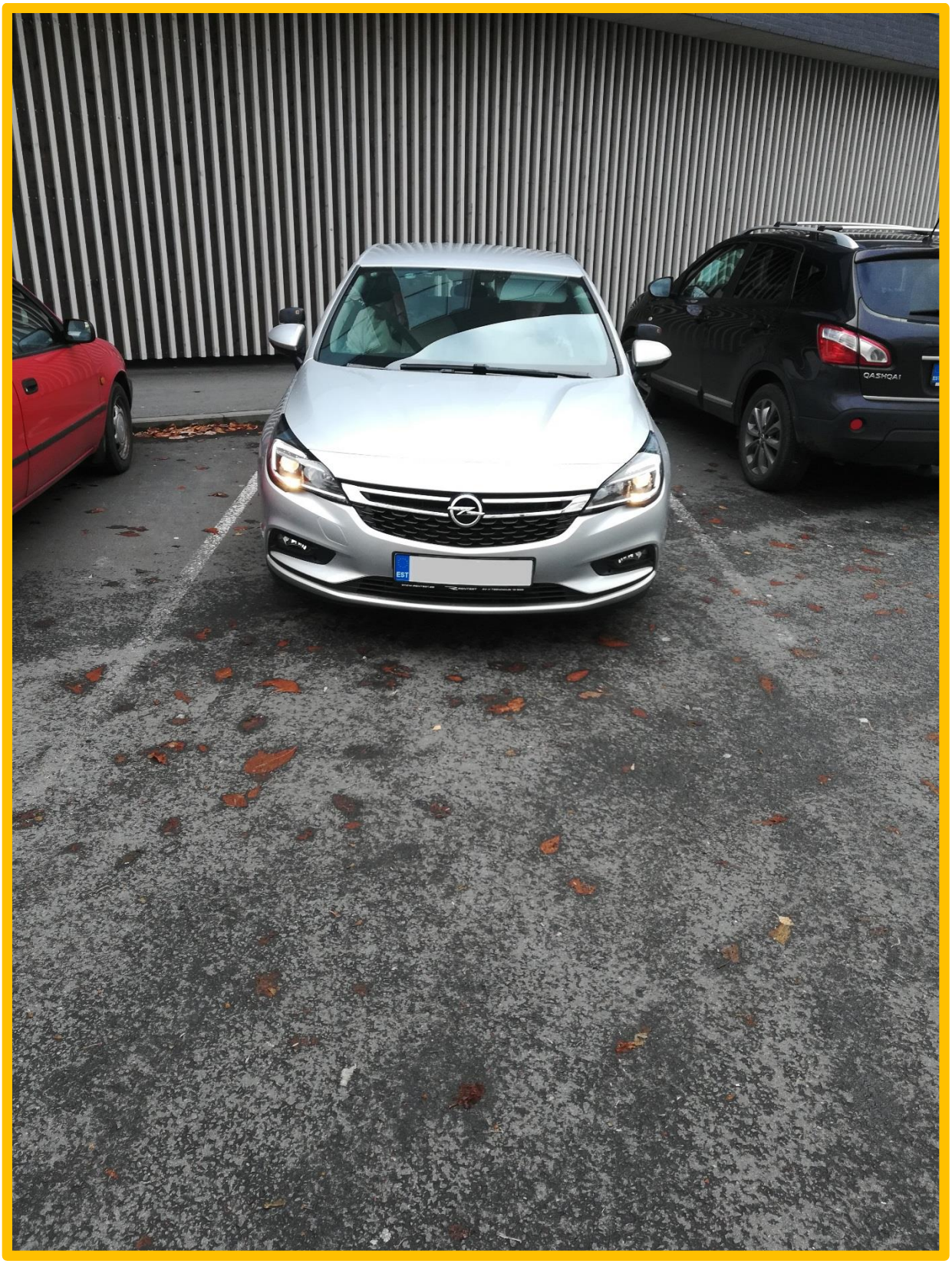
Arvestatud.

Kui juht valib parkimiskoha, siis peab ta ka tagama, et liikluskorraldusvahenditel toodud nõuded oleks täidetud. Sõidueksami kontekstis piisaba pildil toodud olukorra puhul, kui juht selgitab kuidas ta käituks. Juhul kui juht ei tea liikluse korraldust, siis hinnatakse parkimine mittesooritatuks. Kui eksamineerija valib koha, siis peab juhil olema võimalik tutvuda parkimise korraldusega.

Sõiduk on osaliselt kõnniteel, seega on harjutus mittesooritatud.

Kuigi jooned on kulunud, tuleb nendega arvestada. Enne lõpliku otsust tuleb vaadata, kas sõiduk on parkimiskoha piires.

Parkimiskoht on ainult parkimislubadega sõidukitele, seega ei tohi eksamisõiduk seal parkida. Mittearvestatud. Samas, kui selgub, et isikul on juhuslikult luba seal parkida, on see parkimine arvestatud.

Parkimiskoht on ainult parkimislubadega, seega ei tohi eksamisõiduk seal parkida. Teiseks – ei ole sõiduk täielikult parkimiskohal. Mittearvestatud.

Sõiduk on optimaalsel kaugusel ning piisava pikivahega. Ilma joonteta parkimiskohal on nõue 0,2m sõidutee äärest. Juhul, kui oleks jooned, siis peaks sõiduk olema joonte, äärekivi ning mõttelise joone moodustatud kastis. Arvestatud.

Manöövrite puhul tuleb alati kasutada suunamärguandeid. Ohutulede kasutamine on liiklusseaduses täpselt reguleeritud ning manööverdamisel ei ole ohutulede kasutamine ettenähtud.

Enne pöördeid peab juht veenduma, et ta jõuaks vaadelda ning aru saada liikluse korraldusest. Märkide õigeaegne märkamine hakkab sobivast sõidukiiruse valimisest. Sõidueksamil on mõistlik manöövrite puhul valida optimaalne kiirus, kuid kui tee ja ilmastikuolud võimaldavad, siis sirgel teel peab oskama sõita piirkiirusega. Piirkiiruse lähedase kiirusega sõitmine näitab juhi väljakujunenud oskusi kiirusega toimetulekul. Pildil on toodud olukord, kus peatud võib, kuid parkida ei tohi. Peatumine on sõiduki ettekavatsetud seismajätmine sõitjate peale- või mahamineku või veose laadimise ajaks. Peatumiseks ei loeta sõiduki seismajäämist liiklusvoos või liikluskorraldusvahendi või reguleerija nõudel.

Harjutus on sooritatud, sest on pargitud liikluskorraldusvahendite nõuete kohaselt. Hea on see, et ka parkimiskohaks on valitud kaugem koht, sest siis on parkimiseks mõeldud ruum optimaalselt kasutatud. Sellisel parkimiskohal tuleb arvestada parkimiseks mõeldud sillutisega ja ei pea arvestama 0,2 m.

Parkimisel tuleb arvestada ka sisse- ja väljasõidu teedega. Arvestatud.

Sõiduk on optimaalsel kaugusel sõidutee äärest (mitte rohkem kui 0,2m). Arvestatud.

Sisse- ja väljasõidu tee on vaba ning sõiduk on optimaalsel kaugusel sõidutee äärest. Arvestatud.

Pargitud on keelumärgi mõju piirkonnas. Mittearvestatud.

Sõiduk ei ole parkimiskohal, sest sõiduki tagumine osa ulatub parkimiskohalt välja. Mittearvestatud.

Kui sõiduk on parkimiskoha piires võib jääda selline kaugus äärekivist ning on arvestatud. Juhul kui auto ulatud tagumise osaga parkimiskohalt välja, on harjutus mittesooritatud.

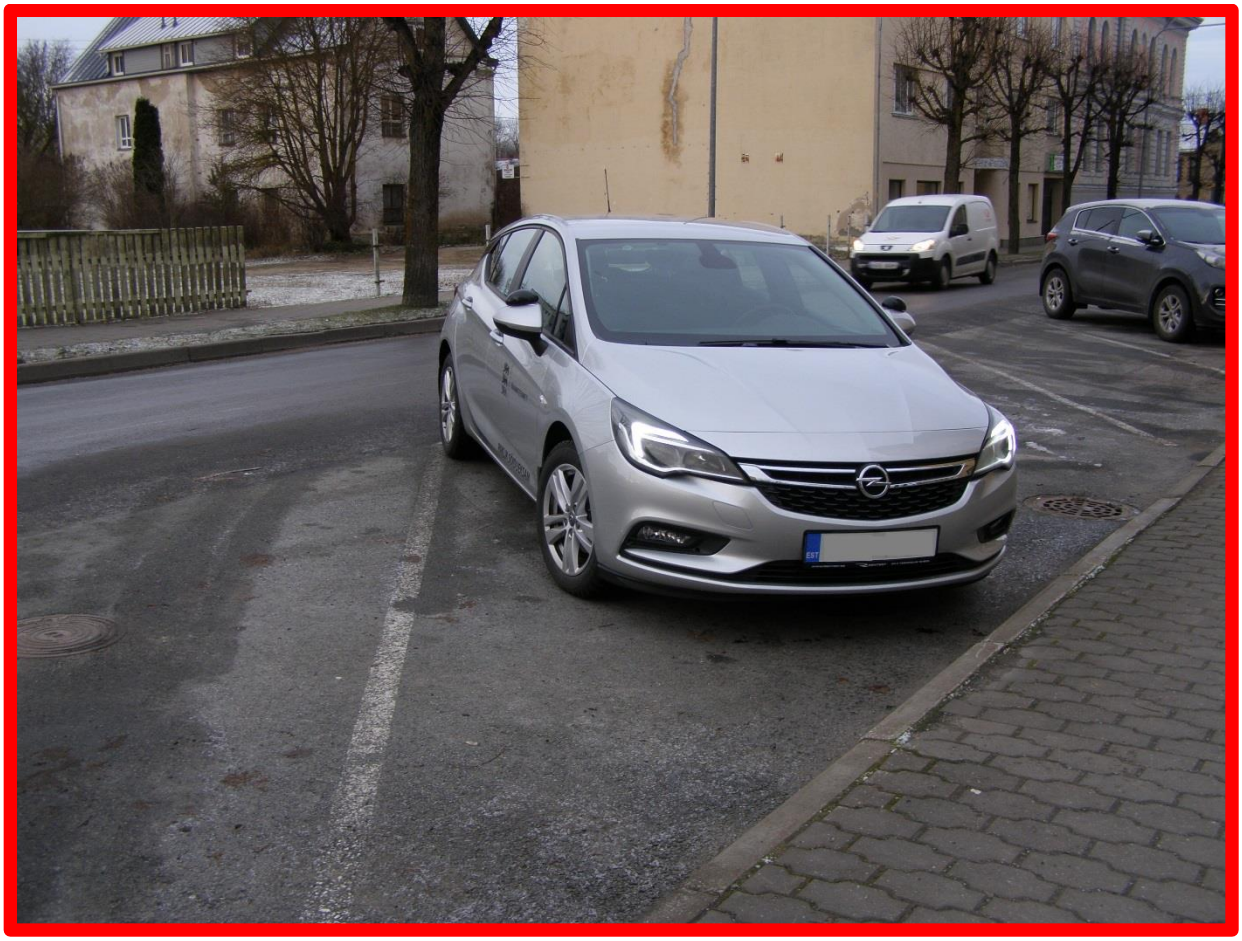
Sõiduk on parkimiskoha piires ning optimaalselt parkimiskoha keskel. Arvestatud.

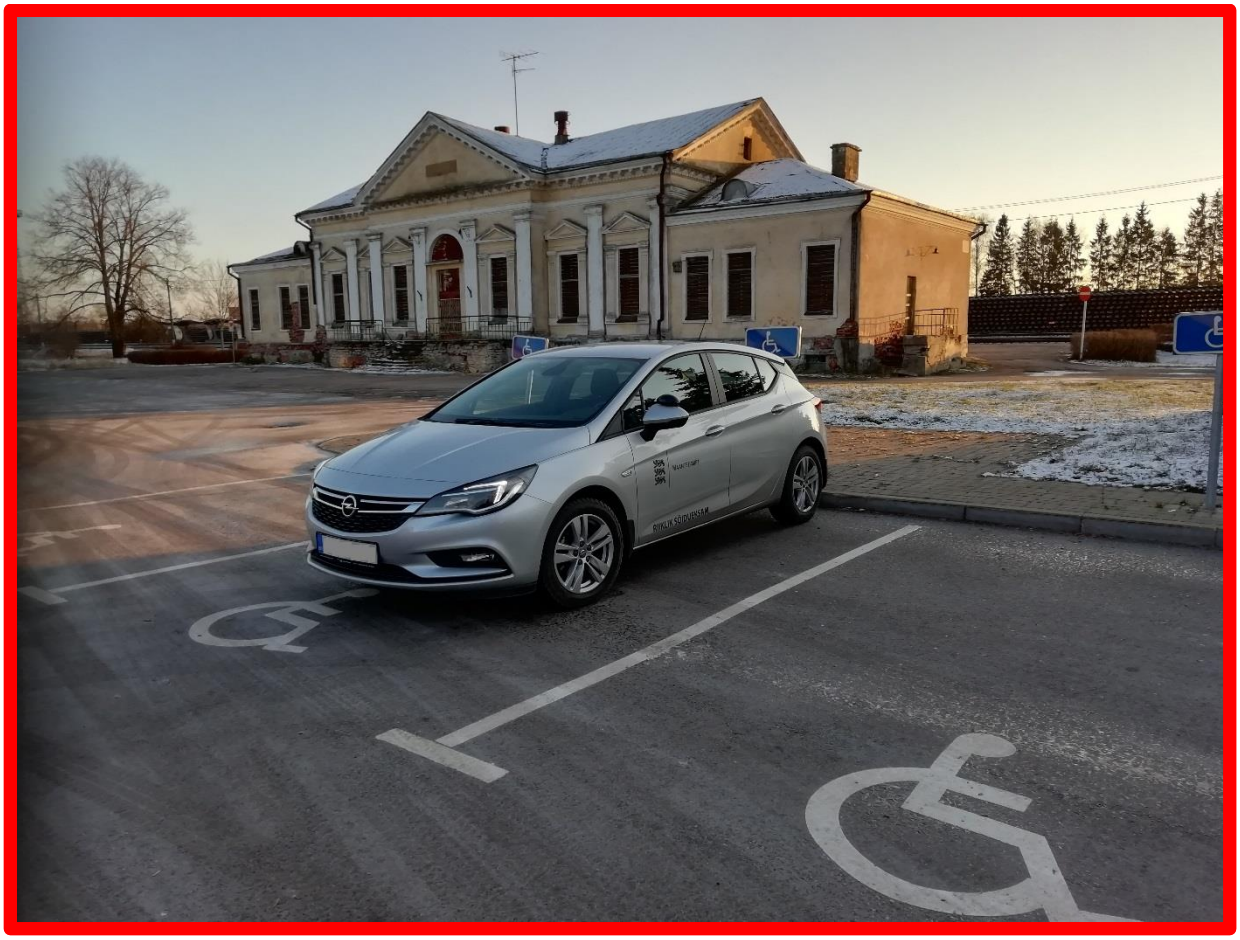
Sõiduk on optimaalselt keskel. Samuti peab sõiduk olema joontega moodustatud parkimiskoha piires. Juhul kui samuti ollakse parkimiskoha äärest optimaalsel kaugusel, siis on parkimine arvestatud.

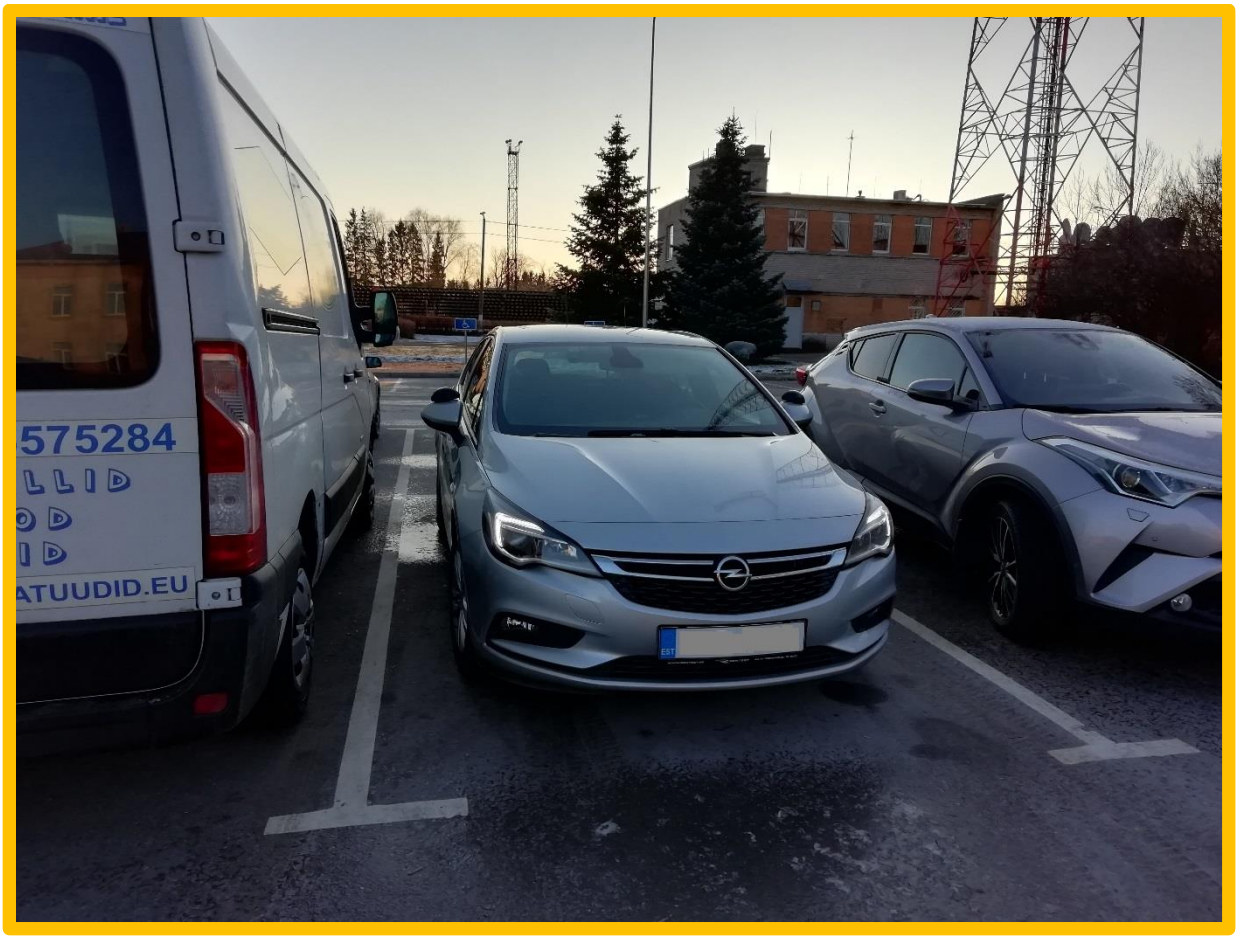
Sõiduk on ületanud joone ning seetõttu ei ole parkimine sooritatud. Mittearvestatud.

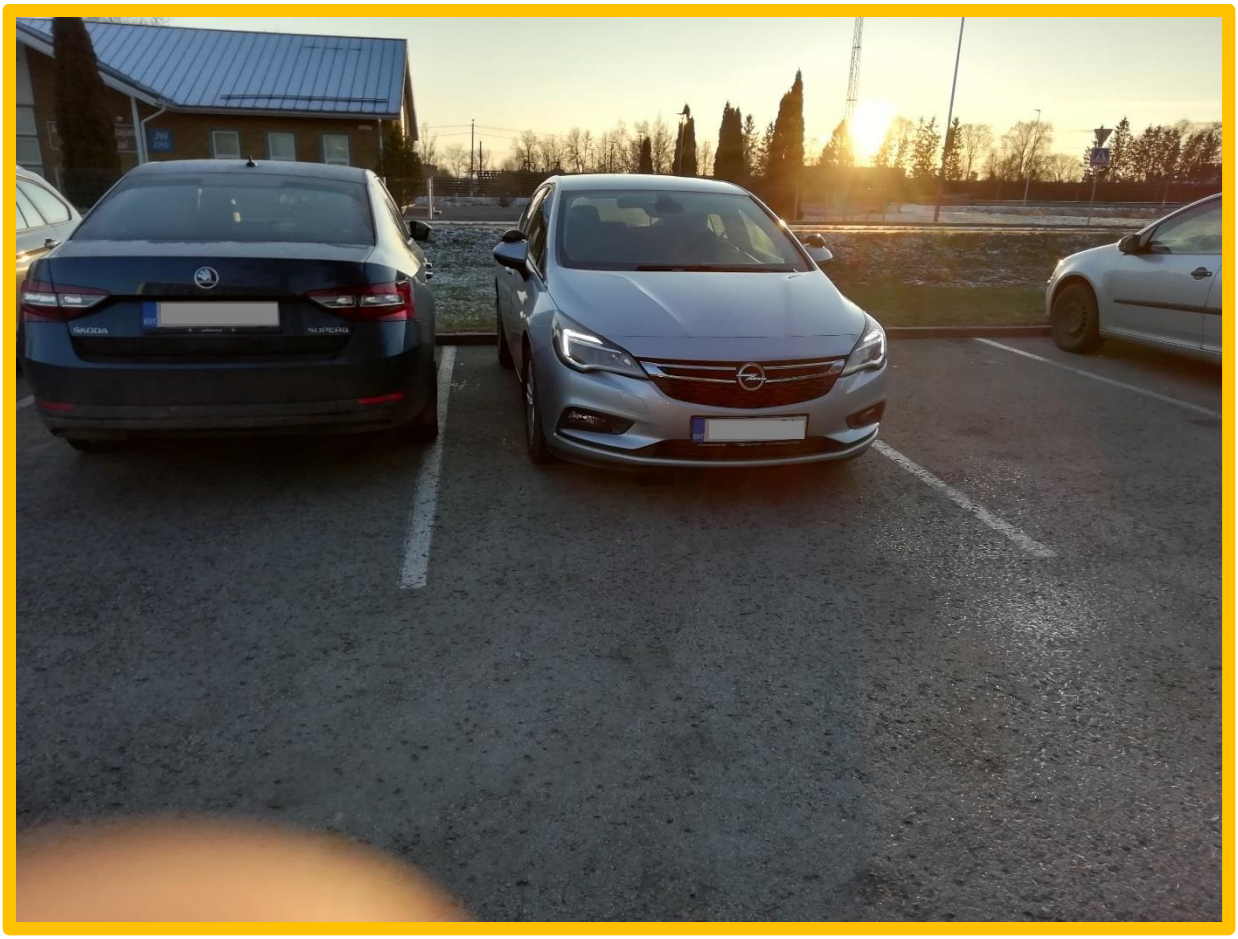
Ka kulunud joontega peab arvestama. Sõiduki paiknemine takistab teiste sõidukijuhtide parkimiskoha kasutamist. Mittearvestatud.

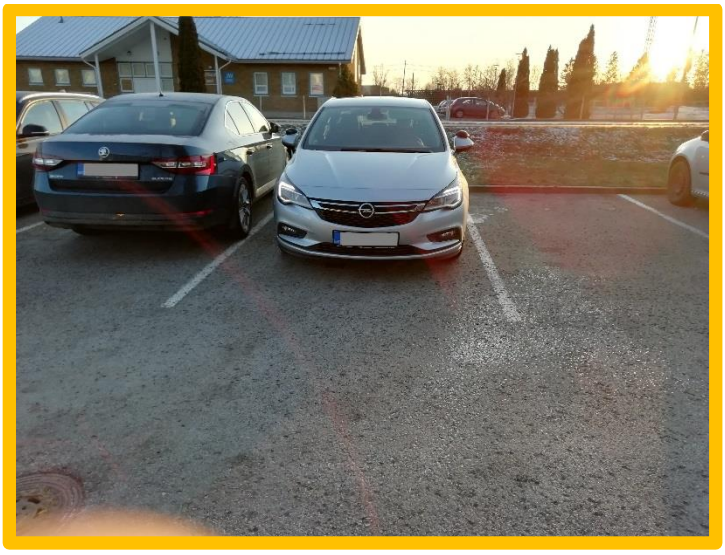
Parkimise puhul tuleb arvestada lisaks parkimiskoha joontele ja äärekivile ka seda, kas on õigust kasutada seda kohta või mitte. Mittearvestatud.

Autost peab olema võimalik siseneda ja väljuda, kuid pildil on aru saada, et auto paikneb optimaalselt ning harjutuse võib lugeda sooritatuks, olenemata sisenemise ja väljumise nõudest.

Kui teised sõidukijuhid pargivad valesti, peavad muud juhid ikkagi õigesti parkima. Juhul kui eksamineeritav pargib teiste sõidukite paiknemise tõttu valesti, siis on harjutus mittesooritatud.

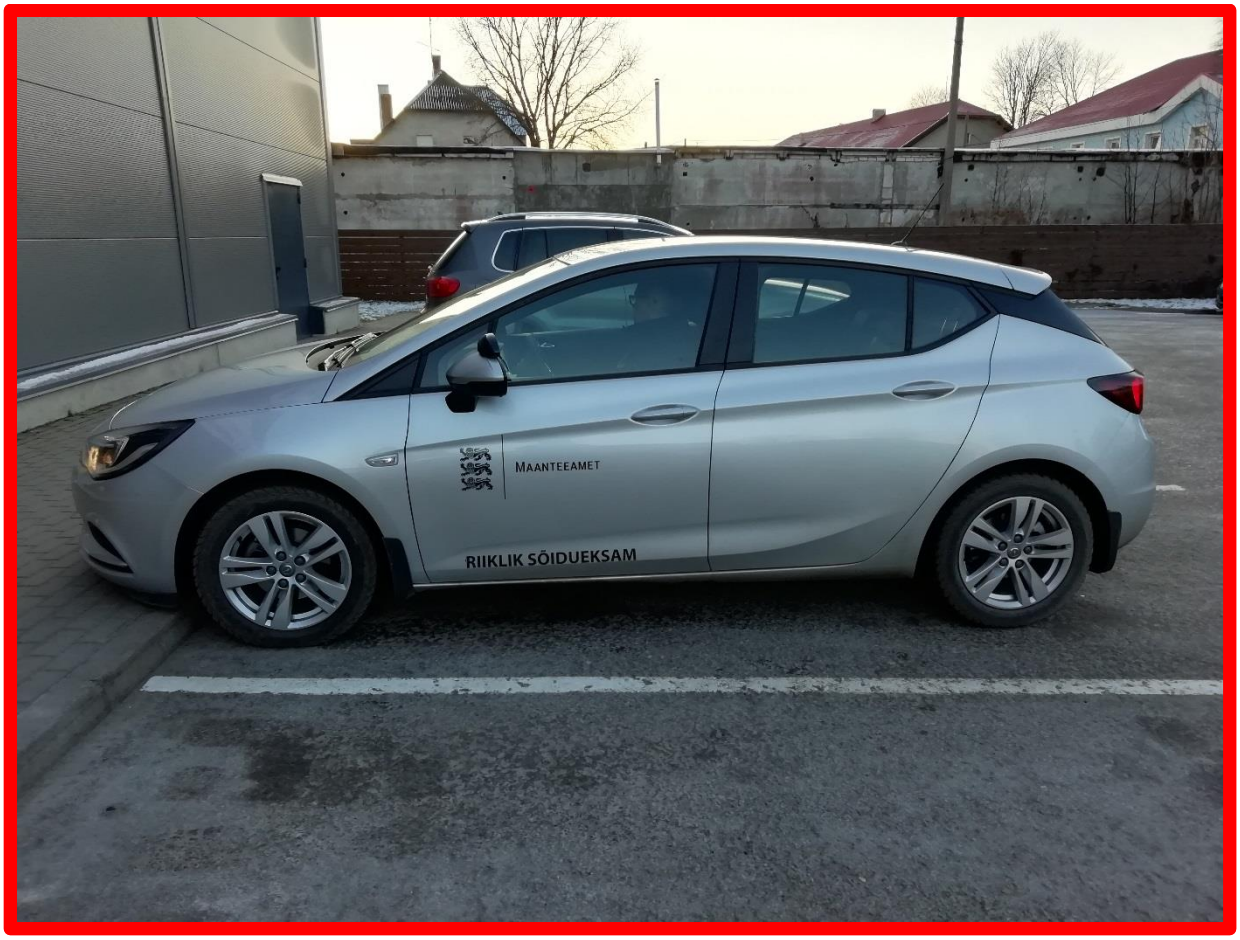
Praegusel pildil on olukord arvestatud märkustega, sest oli ka võimalik valida parkimiskoht, kus saaks parkida rohkem keskele.

Igasugused kliendile mõeldud kohad ja lastega perede parkimiskohad on selge määratlusega, kuid neile parkimine ei ole keelatud. Viisakas ja teistest lugupidav juht neid kohti ei vali. Eksamiolukorras on harjutus arvestatud märkustega.

Pildilt on aru saada, et sõidukisse on võimalik siseneda ja väljuda ning auto paikneb normaalselt. Harjutus on arvestatud.

Parkimiskoha piiriks on ka äärekivi. Mittearvestatud.

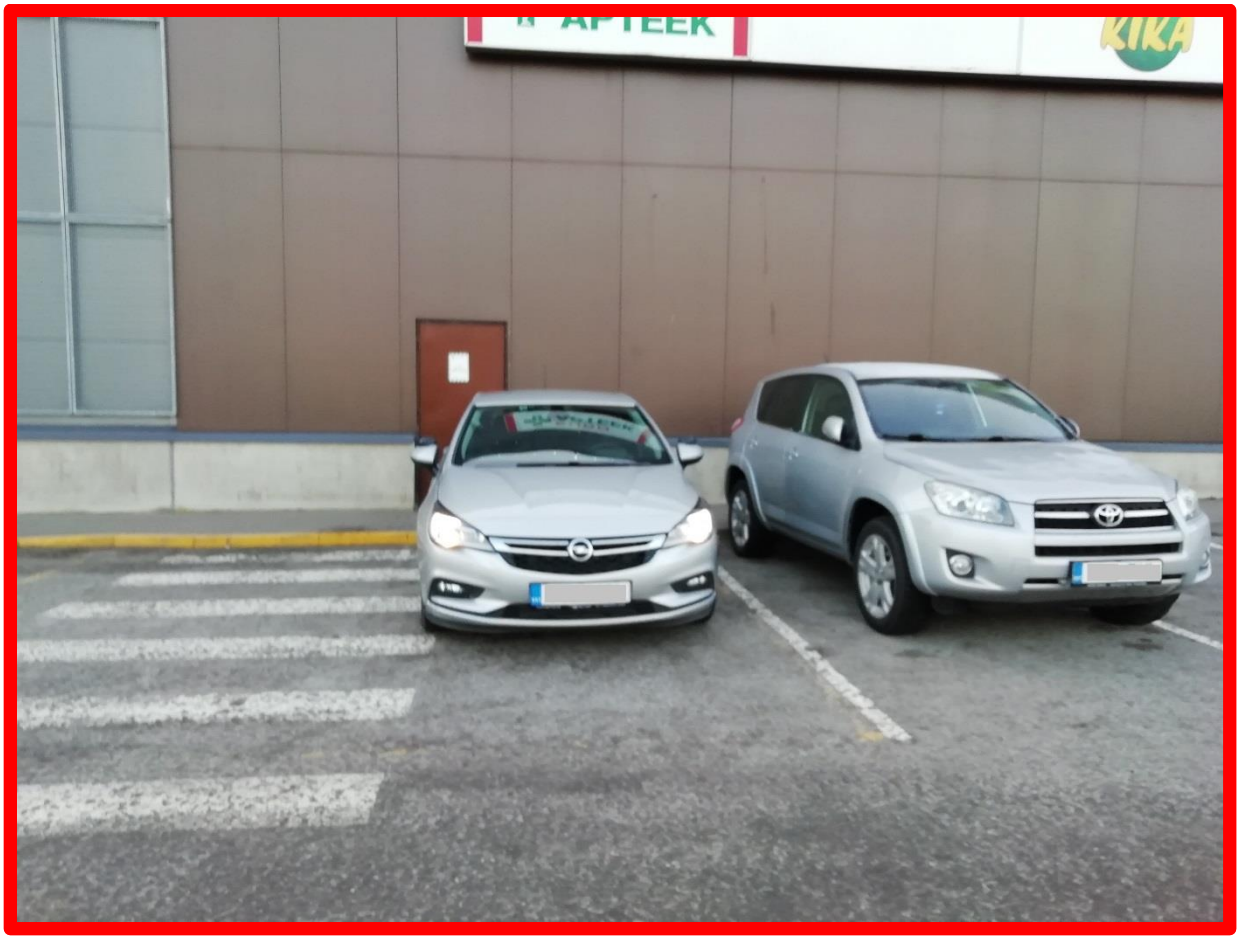

Kui mõned sõidukijuhid pargivad valesti, peavad teised juhid ikkagi õigesti parkima. Juhul kui eksamineeritav pargib teiste sõidukite paiknemise tõttu valesti, on harjutus mittesooritatud.

Igasugused kliendile mõeldud kohad ja lastega perede parkimiskohad on selge määratlusega, kuid neile parkimine ei ole keelatud. Viisakas ja teistest lugupidav juht neid kohti ei vali. Eksamiolukorras on harjutus arvestatud märkustega.

Parkida ei tohi teekattele märgitud parkimiskohtade kõrval. Mittearvestatud.

Joonitud parkimiskohtade puhul on oluline, et sõiduk oleks parkimiskoha piirides. Joonitud kohtade puhul arvestatakse 0,2m asemel sõiduki paiknemist parkimiskohal. Arvestatud.

Sõiduk ei paikne parkimiskohal. Mittearvestatud.

Väga piiripealne olukord, kus sõiduk võib hakata mõjutama tegevust teisel parkimiskohal. Kindlasti peaks sõiduki asukohta muutma, et saada arvestatud. Praegusel juhul on arvestatud märkustega.

Hästi pargitud. Sõiduk on parkimiskoha piires ning optimaalselt keskel. Arvestatud.

Sõiduk ei paikne parkimiskoha piires. Mittearvestatud.

Sõiduk on parkimiskoha piires. Hästi pargitud ning arvestatud.

Tähistatud parkimiskohtade kõrvale ei tohi parkida. Mittearvestatud.

Parkimiskoha valikul tuleb arvestada keeldudega. Ka lühiajalisel parkimisel on sellistele kohtadele parkimisel harjutus mittearvestatud.

Äärekiviga on alati see oht, et tekib võimalus sõiduki kahjustumiseks. Selliseid paiknemisi on mõistlik vältida. Kuid kuna äärekivi ei ületata, siis on arvestatud märkustega.

Lisaks valgetele joontele, tuleb arvestada ka muu teekatte märgistusega. Harjutus mittesooritatud.